

La música a Montserrat

Un músic hi està content a
Montserrat. I enten, un músic
que senti les coses de la
terra catalana intimament,
que n'estigui enamorat; que
vol dir que vegei tot lo
de Catalunya amb els ulls
del cor, que inflamen la
imaginació i afinen la
sensibilitat de ~~una~~ ^{de una} manera
~~una~~ ^{de una} ~~subtilitat~~ ^{subtilitat} tota especial
irrefutable; ~~resolent de tot~~ ^{que tot ho}
formen en una escacenta aïllament
d'amor, pietat i pietat patrio-
tica i d'alta pisança catalanesca.
I és clar que tot així en un músic
se dona armoniosament en
l'ínima de un músic. Tot
baixant a la ^{de la veu,} ~~cor~~ ^{cor} tot pujant a l'8

cims, tot reposant al marge
 d'un aedem, tot contemplant
 la pluma abansada al peu i al
 lluny de la Montanya, tot admi-
 rant les formes crestallades de la
 serra a la plena llum del
 sol ardent de una mitallada o
 a la llum morenta del sol caient,
 esporgant al roí de la tiomada
 renouant o encuntant al reposar
 la mirada en les boires, que un
 riu ven a claps espantant re-
 les uns a les altres o formant
 un mar amplíssim, arall, tota
 es miradors magnífics. Tot
 això es resol en el mistic en
 una harmonia de catalanitat in-
 cera. I al entrar al temple, si per
 sort te la pietat arrejada al cor tot
 allò sentit, tot allò cogut i trans-
 mutat en la cambra íntima ^{del esperit} creu ven-
 nt un intel·lectuat i sublimat en el clor

de la divinitat augmenta.

El temple és gran, espaiós, i llueix d'or magníficent. El mur de català i picadís me te prou despert per a unir la línia i correspon-
dència de línies i proporcions i ornament d'aquells murs i ar-
cades amb aquell mon sentiment-
tal que dins seu s'ha informat; ha-
uïl i enmemorat no atina pas
ni val per crítica com els auten-
tics, que s'hiuen mal del costil
des variats murs montserratins.

El muric entra actiu amb un ritme
quiet tot adreçant la mirada a la gentil Mon-
reus plena de gràcia. De dalt el mur, un
ritme ondulant baixa cadenciós cantant
l'adada austeritat que governa; la melodia
pura, la honesta, plaçell dels tons aridament
del art, un ventit modern de les clas-
siques semblenques sinuats, de les
vacuitats pretencioses i poca valtes.

La minica del mon d'ara quan es viu,
es com unideta, tot lo mes es deu mela
lucant, lucant i llucant en un camp p
reser del esceptisme i del aspect del ideal.
El cant dels monics es abimant i moveu
al port veure de la llum pura. Els pens
monstruosos tornant a la deu del cant de la
benedictio donant a la deu del cant de la
le ~~tor~~ donant a la muntanya del baix
i de la cresta alta l'armonia que li
escan de la majestat alada.

De bon matí i a la vesprada com
alors del herbei muntrentat i de les petites
plantes i des anelles esquies, en el ter-
ple i hi senten les veus clares, puras
i grans, veus conegudes dels infants
de casa i dels poblets humils que com
purant de la vall recadora, ací i llan-
abellit als raigs de la sanitat extrema.
Cantam fimbri la tornada en cosme la
del cant veuons apresca com un caput
ne el sentit complet per sent. En acri-
~~no~~ guarant i encara i encara de un
modo singular, en la innocen a que tenen
deix enlla del rang dels homes. Cantam encara
la veu devota, que mura muntre de la muntanya
que l'accent de la terra i el ritme muntre de la veu
donna tirat que ~~escan~~ inconfundible de la
i tot lo mes i'acanta en un muntre
un muntre de timbres i ressonances que muntre
niquis.

entonam amb mites llums i remore
vibrant des amb es profunds flauts
de l'orga. Salve Regina motu llo-
ri cordine ^{es sent penetrat} ~~en~~ ~~re~~ ~~li~~ ~~una~~ profunda
fan en ~~son~~ ~~esses~~ de un profund estat
religiós, queda arpej pel pregon,
misteri místic que porta el lloc, la hora,
el temple, el cant purat en es vers
austers, reposant en es acords sonors
de l'orga. Però a mida qu'el cant
avansa alternant amb una polifonia
des escolanets quasi sempre un
xic barroca i bellissada sempre
del caràcter hieràtic dels monjos, el
mistic artista s sent irradiat com
d'un consorciament i al analitzar
el perquè de son descreixent, al fer
crítica des elements estètics mu-
nicals, que li son afeits, veu que
aquella melodia pseudo-gregoriana
des monjos, cantada tant lenta-

ment per la clació lògica la
forma, s'evaeix, s'elabora, i s'el
ventit s'escapa quedant solament
un element sonor, deslligat, un
del altre; i no arriuant, per lo
tant, a formar l'encaadenament
necessari ^{el qual} que porta la unitat del
conjunt als aïdors i el ventit
estetic que s'aprecia de la forma.
Elló s' com un llibre desencadenat
nat amb es fulls separats uns
del altre, que ~~per~~ ~~deixen~~ lo
~~un~~ ~~ha~~ ~~de~~ ~~la~~ ~~de~~ ~~mal~~ ~~de~~ ~~vir~~. Són
com pedres d'un edifici tant poc
unides entre si que deformen les
línees arquitectòniques.

El primer efecte és bo
i profund però s' puerament evasiv
i per aixó no dura. La repetició no in-
teressant perjudica la intel·ligència
no hi ha ventiment estetic i ve la monotonia.

la vacuitat de sentit. El 3 colomets
 3 veritat hi donen un element de
 varietat, amb sa mímica més
 moguda, amb es veus blanques,
 però l'efecte també és antiestètic,
 perquè una cosa és la diferència
 la variació, i l'altra la contra-
 dicció, lo que repugna, lo que anul-
 la l'efecte de bellesa dels diferents ele-
 ments que estan en joc.

¡ Oh bons pares de Montserrat qui
 sou els guardadors de la pietat catalana
 en la nostra marevellosa muntanya! No cal-
 tra que temin el ver sentit del pro-
 grés i de la cultura identificant ho-
 tot en un profund sentit catalanesc,
 viren nostres ulls encara deves, aquests
 punts estètics minerals de la tradi-
 ció montserratina, vulguen creiet-
 qir lo desviat, puix que lo corromput
 per la malestarances dels temps decadents
 passats! La vera tradició neix d'una

és donada per vocalistes en tota sa per
 resu en tat el res cantat menys
 en la Salve respectius, regularment
 per ~~no~~ ~~gona~~ temor de no rompre
 una tradició per cert no molt llunyana.
 Però la vostra santa goradia en altres
 coses he estat tanke' de cantar-se a
 "guay costat que tant pot influir
^{en millorar} ~~el~~ bon gust i pietat del; devots
 Montserratins, que's tot vostre poble.
 Si von uns restauranters, del cant
 de St. Gregori tanke' la vostra capella
 de mímica, avalorada pel solenets
 gentils prou demostren estimar
 la mística palatrina del gran ves-
 ter de la mímica antiga i moderna;
 doncs no temen, bons pares, el
 completar la unitat ^{Esquiven, si no plan} ~~de~~ ~~res~~
 la mímica barroca del romà i ~~de~~
 la Salve.

En la Salve, entorim els monies

el ves cant ^{gregoriana} se ou arresca la ^{melodia} ma-
 lejada que ara s' canta; la dulce
 volumne gregoriana, cantada amb
 un ritme volador venant gra-
 cia i pietat. Des escolanets
~~en~~ al terren com ara, però
 gloriant esgusent ment el cant
 litúrgic, ^{reponent de una manera a-}
~~que representen a deus~~
~~desment~~ canbiant de manera,
 però no de ventot, sense ~~dràmati-~~
 mes ni eloquencia falsa. I En
 es rosaris, no estaria be que's
 escolanets entonessin, en les ones
 Maies; Pone nostres, com un
 sobordon, com un salmer, arro-
 nia per al terror amb el poble;
 El ^{cant} ~~no~~ no s' beia perat i la pietat
 pendria als amb l' armonia austera
 i ~~movetoria~~ guítament movetoria.

J'enane, el munió monterrat,
 el que te el cor enamorat de les
 cors mantes de la terra i des ^{vers} plaïments
 gl'itig stúria tarabé' a platit de
 que s venerables monios repri-
 missen l'especie de bouds
 que s i colaus forman en les
 volutis matinals del rocani
 domirical. Es instruments de
 vent en les boques des infants
 no hi escauen, ni es petits pul-
 mons existeixen l'instrument
 guener, i s sota mten desvalents
 amb l'innocent alé, i al desper-
 forre es romen en les celdes
 amb es ulls nús clus, i l'ente-
 niment velat creu ~~desvetllar-se~~
~~formant~~ a ciutat, prop d'un quartel
 d'incipients petits soldats.

Adressades aquests petits cors, ~~la~~
~~vostre~~ el mistic català i la sent
 que sent el soj ^{mistic} estètic determinant
 Trovaria en la santa Montserrat tot
 els elements apunt per a no dis-
 treure's de aquest íntim amor
 que penetra al bon romer
 al passar uns quants dies
 a l'així prop la Vierge encens
 rodona, prop els bons places
 nostres de pietat de ciencia i
 art cristia i de catalanitat rin-
 cera; al mistic de aquesta na-
 тура meravellosa que'us man-
 te en l'esperit l'esperitisme del
 misteri, la ~~humilitat~~ crítica
 davant la omnipotència divina, la
 esperança de la pau del cel i el tot
 inalterable del terren que'us dona
 vida.

Estiu 1919

Stevie Stille

D'aquest article no ponceix el número de la Ven. en el qual
és publicat.